

(ମୋତେ ଶ୍ରୀ ଜଗଦମ୍ବାଜ୍ଞର ପୁଣ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଦିବସରେ ପ୍ରାଚୀନ କଳାସରେ ଶୁଣାଇବା ପାଇଁ ମୋତେ ଶ୍ରୀଜ୍ଞର ମଧୁର ମହାବାକ୍ୟ)

“କରମ୍ ହିଁ ସୁଖ ଏବଂ ଦୁଃଖର କାରଣ”

ଏକଥା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଜୀବନରେ ସୁଖ ଏବଂ ଦୁଃଖ ନିଜର କରମ୍ ଆଧାରରେ ପ୍ରାରବ୍ଧ ରୂପରେ ସାଥୀରେ ଯାଇଥାଏ । ନିର୍ଗତି ଭାବରେ ପୂର୍ବରୁ ଏଭଳି କରମ୍ କରାଯାଇଛି ଯାହାର ପ୍ରାରବ୍ଧ ସ୍ୱ ରୂପ ଦୁଃଖ ବା ସୁଖ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡୁଛି । ତେଣୁ ସୁଖ ଏବଂ ଦୁଃଖର ସମ୍ବନ୍ଧ କରମ୍ ସହିତ ରହିଲା । କରମକୁ ଭାଗ୍ୟ ବୋଲି କୁହାଯିବ ନାହିଁ । କେହି କେହି ଏମିତି ବି ଭାବୁଛନ୍ତି, ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ଯାହା ଥିବ, ସେଥିପାଇଁ ଦୁଃଖ ଏବଂ ସୁଖକୁ ଭାଗ୍ୟ ମନେ କରୁଛନ୍ତି । ତେବେ ଏହାକୁ ଏଭଳି କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେପରି ଆମରି ଭାଗ୍ୟକୁ ଭଗବାନ ହିଁ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି ବା ଅନ୍ୟ କେହି ତିଆରି କରିଛି, ସେଥିପାଇଁ କହୁଛନ୍ତି ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ଯାହା ଥିବ କିନ୍ତୁ ଏହି କଥା ବୁଝିବା ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଜରୁରୀ ଯେ ଭାଗ୍ୟକୁ ତିଆରି କରିବାଲା କିଏ? ଭାଗ୍ୟକୁ କେବେ ଭଗବାନ ତିଆରି କରିନାହାନ୍ତି । ଏମିତି ବି ନୁହେଁ ଯେ ଭାଗ୍ୟ କୌଣସି ପୂର୍ବରୁ ତିଆରି ହୋଇ ରହିଛି । ନା । ଦୁଃଖ ବା ସୁଖ ଯାହାକୁ ମନୁଷ୍ୟ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି ସେହି ଦୁଃଖ-ସୁଖର ପ୍ରାରବ୍ଧକୁ ତିଆରି କରିବାଲା ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜେ ହିଁ ଅଟେ କାହିଁକି ନା କରମ୍ କରିବାଲା ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ଅଟେ, ସେଥିପାଇଁ ନିଜର ଭୋଗ-ଭୋଗ ପାଇଁ ନିଜେ ହିଁ ଦାୟୀ । ଯିଏ ଯେଉଁଭଳି କରମ୍ କରିବ ସେହିଭଳି ଫଳ ପାଇବ, ଏହି ଗାୟନ ତ ଅତି ସାଧାରଣ ଅଟେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଗାୟନ ଅଛି ଯିଏ କରିବ ସିଏ ପାଇବ । ଗୀତାରେ ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି ଜୀବାତମା ନିଜେ ନିଜର ମିତ୍ର ଏବଂ ନିଜେ ନିଜର ଶତ୍ରୁ । ଏଭଳି କୁହାଯାଇନାହିଁ ଯେ ମୁଁ ତୁମର ମିତ୍ର, ମୁଁ ତୁମର ଶତ୍ରୁ । ନା । ଜୀବାତମା ନିଜର ଶତ୍ରୁ ଏବଂ ମିତ୍ର ଅଟେ ସେଥିପାଇଁ ନିଜ ସହିତ ମିତ୍ରତା ଏବଂ ନିଜ ସହିତ ଶତ୍ରୁତା ଅର୍ଥାତ୍ ନିଜକୁ ଦୁଃଖୀ ବା ସୁଖୀ କରିବାଲା ନିଜେ ମନୁଷ୍ୟ ହିଁ ଅଟେ । ତେଣୁ ଏହି କଥା ଅତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଟେ ଯାହାକି ଦୁଃଖ ବା ସୁଖ ପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜେ ହିଁ ଦାୟୀ ସେଥିପାଇଁ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ରୂପରେ ବି ଦୁଃଖ ଆସୁଛି ସେତେବେଳେ ତାକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ଯଦି କୌଣସି ଲଢେଇ ଝଗଡ଼ା ମଧ୍ୟ ହୋଇଯାଉଛି ତେବେ ତା’କୁ ଦୂରନ୍ତ ତୁଟେଇ ଦେବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି, ଏଥିରେ ଯଦି କାହାର ଅକାଳମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଯାଉଛି ତେବେ ବି ଦୁଃଖ ଲାଗୁଛି । ସେତେବେଳେ ଭାବୁଛନ୍ତି କିଏ ଜାଣେ ମୋ ସହିତ ଏଭଳି କାହିଁକି ହେଲା? ପୁଣି ସେହି ପରିସ୍ଥିତିର ପରଭାବରେ ଆସି ଭଗବାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଗାଳି ଦେବାରେ ଲାଗିପଡୁଛନ୍ତି । ତେବେ ତୁମମାନଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଯେଉଁ ସବୁ ପରିସ୍ଥିତି ଆସିଲା ତା’ ପାଇଁ ଦାୟୀ କିଏ? ଯେଉଁଭଳି ଅକାଳମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ବା ରୋଗ-ବ୍ୟାଧି ରୂପରେ ଦୁଃଖ ଆସିଲା, କ’ଣ ଏସବୁ ଭଗବାନ କରିଛନ୍ତି? ସଂସାରରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଲଢେଇ ଝଗଡ଼ା ହେଉଛି ବା ଦୁଃଖ ଅଶାନ୍ତିର କାରଣ ସବୁ ରହିଛି, କ’ଣ ଏସବୁ ଭଗବାନ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି? ଆରେ! ଯେଉଁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ତୁମେ ଦୁଃଖହରତା ସୁଖକରତା ବୋଲି କହୁଛ, ବା ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଦୁଃଖ ଆସୁଛି ତାଙ୍କୁ ମନେ ପକାଉଛି, ଶରୀରରେ ଯଦି କୌଣସି ରୋଗ ହୋଇଯାଉଛି ସେତେବେଳେ ବି କହୁଛ ହେ ଭଗବାନ! ଦୁଃଖ ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ମନେ ପକାଉଛି, ଯଦି ସେ ହିଁ ଏହି ସବୁ ଦୁଃଖ-ଅଶାନ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି ତେବେ ଦୁଃଖ ଦେଲାବାଲାଙ୍କୁ କ’ଣ କରିବା ଦରକାର? କୁହ ତେବେ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ଭାବିବା ଦରକାର ଯେ ଦୁଃଖ ସମୟରେ ଯିଏ ମନେ ପଡୁଛି ତାଙ୍କୁ ପାଇଁ ତ ଏକଥା କହିପାରିବା ନାହିଁ ଯେ ଏହି ଦୁଃଖ ମଧ୍ୟ ସେ ହିଁ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ବୁଝିବାର କଥା । ଯଦି ମନେ ପକାଉଛନ୍ତି ତେବେ ନିର୍ଗତି ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଆମ ସହିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ହିସାବରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଛି, ନୁହେଁ କି ଦୁଃଖ ଦେଲାବାଲା ହିସାବରେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଛି ଯେ ଦୁଃଖର କାରଣ ବା ତା’ ପାଇଁ ଦାୟୀ ଆଉ କିଏ ଅଛି । ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ତୃତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ତ ଆଉ କେହି ନାହିଁ । ଜଣେ ହେଲି ମୁଁ ଆଉ ଜଣେ ହେଲେ ମୋର ପିତା, ବାସ୍ । ଏହି ଦୁଇଟି ଜିନିଷ ନା । ଜଣେ ହେଲି ମୁଁ ଯିଏକି ତାଙ୍କର ରଚନା କୁହ ବା ସନ୍ତାନ କୁହ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟରେ ସେ ମୋର ପିତା । ତେବେ ଏଥିପାଇଁ ହୁଏ ତ ମୁଁ ଦାୟୀ, ନଚେତ୍ ମୋ’ର ପିତା ଦାୟୀ । କିନ୍ତୁ ମୋ ପାଖକୁ ଯେତେବେଳେ ଦୁଃଖ ଆସୁଛି ସେତେବେଳେ ମୋତେ ଏଭଳି ଦେଖାଯାଉଛି ଯେପରି ସେହି ରଚୟିତା ହିଁ ମୋତେ ଦୁଃଖ ଦେଇଛନ୍ତି । ଭିତରେ ଭିତରେ କିନ୍ତୁ ଏଭଳି ଲାଗୁଛି ଯେପରି ସେ ତ ମୋ ପାଇଁ ସୁଖଦାତା ଅଟନ୍ତି । ଯେପରି ସୁଖ ପାଇବା ପାଇଁ ଆମେ ତାଙ୍କର ସାହାରା ଲୋଡୁଛେ - ହେ ଭଗବାନ ମୋ’ର ଏହି ଦୁଃଖକୁ ଦୂର କର, ମୋର ଆୟୁଷ ବତ କରିଦିଅ । ଦେଖ, ଆୟୁଷ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଗୁହାରୀ କରୁଛେ । ତେଣୁ ଆୟୁଷ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ, ଦୁଃଖରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ, ଶାରୀରିକ ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଏବଂ ଲଢେଇ ଝଗଡ଼ା ଇତ୍ୟାଦି ଦୁଃଖ ଅଶାନ୍ତିର କାରଣକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପ୍ରାରଥନା କରୁଛନ୍ତି । ଯଦି କାହାର ସନ୍ତାନ ବିଗିତି ଯାଇଥିବ ତେବେ ବି କହୁଛନ୍ତି, ହେ ଭଗବାନ ଏହାକୁ ଭଲ ବୁଝି ଦିଅ, ତେବେ ବୁଝି ବା ମତ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ମାଗୁଛନ୍ତି । କୌଣସି କଥାରେ ଯଦି କିଛି ଦୁଃଖ-କଷ୍ଟ ଆସୁଛି ତେବେ ସେହି ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ମନେ ପକାଉଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କଠାରୁ ସମାଧାନର ଆଶା ରଖୁଛନ୍ତି । ଯଦି ତାଙ୍କଠାରୁ ପାଇବାର ଆଶା ରଖୁଛନ୍ତି ତେବେ ନିର୍ଗତି ଭାବରେ ସେ ଏଗୁଡ଼ିକର ଦାତା ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ସେ ହିଁ ଆମକୁ ସୁଖ ଦେଲାବାଲା ଅଟନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ସବୁ କଥାର ସମାଧାନ କେବଳ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ହିଁ ଅଛି । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ନିର୍ଗତି ଏହାର ପ୍ରତିକାର ଅଛି ନଚେତ୍ ଖାଲିଗାରେ କେହି ବି ମନେ ପକାଉ ନଥାଆନ୍ତେ । ତେଣୁ ଆମମାନଙ୍କର ଯେଉଁଭଳି ଅଭ୍ୟାସ ରହି ଆସିଛି, ବାହେଁ

ନାଶିଆଆନତୁ ବା ନ ନାଶିଆଆନତୁ କିନତୁ ଦୁଃଖ ସମୟରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ମନେ ପକାଉଛନ୍ତି । ଯଦି ସେଭଳି କୌଣସି କଥା ଆସିଯାଉଛି ତେବେ ମୁଖରୁ “ଓ ମାଲ ରତ୍” ଅର୍ଥାତ୍ “ହେ ଭଗବାନ” ଶବ୍ଦ ବାହାରି ଆସୁଛି । ଯଦିଓ କେହି ନାଶିଆତ ବା ନ ନାଶିଆତ ଯେ ସେହି ଭଗବାନ କିଏ ଅଟନ୍ତି, ବା କ’ଣ ଅଟନ୍ତି କିନତୁ ମୁଖରୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହି ଶବ୍ଦ ବାହାରୁଛି । ତେଣୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ବୁଝିବାର କଥା ଯେ ଆମେ ଯାହାକୁ ମନେ ପକାଉଛୁ କ’ଣ ତାଙ୍କ ସହିତ ଆମର ଏହି ସବୁ ଦୁଃଖ-ଅଶାନତିର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ଅଛି! ଏକଥା ତ ଆମର ମନେ ପକାଇବାରୁ ହିଁ ପରମାଣିତ ହୋଇଯାଉଛି ଯେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କୌଣସି ଦୁଃଖ ଦେବା ଭଳି ଆସୁ ନୁହେଁ । ଯଦି ସେ ଆମକୁ ଦୁଃଖ ଦେଉଥାଆନ୍ତେ ତେବେ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ କାହିଁକି ମନେ ପକାଉ ଥାଆନ୍ତେ? ଦୁଃଖ ଦେବାବାଲା ପୂର୍ବତ ମନ ଭିତରେ କରୋଧ ଆସିଥାଏ, ଭାବନ୍ତେ ଏହାକୁ କ’ଣ ନାହିଁ କ’ଣ କରିଦିଅନ୍ତି.... କିନତୁ ଭଗବାନଙ୍କ ପୂର୍ବତ ସବୁବେଳେ ଏବଂ ବିଶେଷ କରି ଦୁଃଖ ସମୟରେ ତ ପ୍ରେମଭାବ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ମନ ଭିତରେ ଅନୁଭବ ହୁଏ ଯେପରି ସେ ଆମର କୌଣସି ବଡ଼ ମିତ୍ର ଅଟନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ମନେ ପକାଇବା ଦ୍ଵାରା ସୁଖ ଅନୁଭବ ହୁଏ । ତେଣୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ସହିତ ଆମର ସୁଖର ସମ୍ବନ୍ଧ ରହିଛି ଏବଂ ଦୁଃଖର କାରଣ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଆଉ କିଏ ହୋଇଥିବ! ତେବେ ଆଉ ତୃତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ତ କେହି ବି ନାହାଁନ୍ତି, ଗୋଟିଏ ହେଲି ମୁଁ, ଦ୍ଵିତୀୟରେ ସେ, ତେଣୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ମୁଁ ହିଁ ମୋ’ର ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ପାଇଁ ଦାୟୀ ।

ତେବେ ଯେଉଁ ଜିନିଷ ପାଇଁ ମୁଁ ନିଜେ ନିମିତ୍ତ ଅଟେ ଏବଂ ମୁଁ ହିଁ ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖୀ ହେଉଛି ଏବଂ ତା’ର ଉତ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟ ମୁଁ ନିଜଠାରୁ ହିଁ କରୁଛି ତେବେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଏହା କେତେ ନିର୍ବୋଧ ଅଟେ । ଯେଉଁ ଜିନିଷଠାରୁ ମୁଁ ମୁକ୍ତି ଚାହୁଁଛି ପୁଣି ତା’କୁ ମୁଁ ନିଜେ ହିଁ ନିଜ ପାଇଁ ତିଆରି କରୁଛି, ଏହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ହେଲା ନା । ମନୁଷ୍ୟ ନ ଚାହିଁଲେ ମଧ୍ୟ ସରବଦା ଦୁଃଖୀ ହୋଇ ଚାଲିଛି ତେଣୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସେ କୌଣସି ବିଷୟରେ ଅନଭିଜ୍ଞ ଅଟେ ବା ଅଜ୍ଞାନୀ ଅଟେ । ତେଣୁ ଯେଉଁ ବିଷୟରେ କିଛି ଜଣାପଡୁନାହିଁ ପରମେ ତା’କୁ ନାଶିବା ଦରକାର ନା । ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସେ ବିଷୟରେ ମୋତେ କିଛି ଜଣାନ ଜଣାଥିବା ଦରକାର ତେଣୁ ସେହି ଜଣାନକୁ ପରମେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଦରକାର । କିନତୁ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ହେଲା ଆଦିକାଳି ତ ଏଭଳି କଥାକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ କେତେ ଜଣ ତ ଅନେକ ପରକାରର ବାହାନା କରିଚାଲିଛନ୍ତି । କହୁଛନ୍ତି ମୋତେ ଫୁରସତ ନାହିଁ, ସମୟ ନାହିଁ । କ’ଣ କରିବି ଘର ଗୃହସ୍ଥକୁ ସମ୍ଭାଳିବି ନା ଜଣାନ ବୁଝିବି, ଏକଥା କରିବି ନା ସେ କଥା କରିବି, କ’ଣ କରିବି.... ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ସବୁ କିଛି ଦେଖୁଛନ୍ତି, ଘର ଗୃହସ୍ଥକୁ ସମ୍ଭାଳୁଛନ୍ତି ପୁଣି ବି ସେଥିରେ ଦୁଃଖୀ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ଯେବେକି ମୁଁ ନିଜେ ହିଁ ମୋ’ର ମୋ’ର କହି ଏହିଭଳି ଦୁଃଖର ରୂପ ସୃଷ୍ଟି କରିଦେଇଛି ବା ଦୁଃଖ ରୂପରେ ସ୍ଵୀକାର କରୁଛି ତେଣୁ ପରମେ ତା’ର ଅନୁସନ୍ଧାନ ହେବା ଦରକାର । ତିଆରି କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତା’ର ଜଣାନ ନାଶିବା ଦରକାର ଯେ ଏସବୁ ଯାହା କିଛି ବି ତିଆରି କରି ମୁଁ ଦୁଃଖୀ ହେଉଛି, ତା’ର କାରଣ କ’ଣ? ପରମେ ମୋତେ ଏକଥା ନାଶିବା ଦରକାର ଯେ ମୁଁ ଦୁଃଖୀ କାହିଁକି ହେଉଛି! କ’ଣ ମୋ ପାଇଁ ସୁଖ ନାହିଁ! ଏହାର କାରଣ ମଧ୍ୟ ବାହାର କରିବା ଦରକାର ନା ।

ଏହି କଥାକୁ ନାଶିବା ପାଇଁ ଏଠାରେ କୁହାଯାଉଛି ଯେ ଯେଉଁ ସବୁ ଜିନିଷ ଗୁଡ଼ିକୁ ତୁମେ ମୋ’ର ବୋଲି ଭାବି ବସିଛ, ତାହା ହିଁ ହେଉଛି ଦୁଃଖର କାରଣ । ତେଣୁ ଦୁଃଖ ଦୂର କରିବାର ପରତିକାର କ’ଣ ଅଛି ତା’କୁ ମଧ୍ୟ ନାଶିବା ନୀତି ପାଇଁ ଅତି ଆବଶ୍ୟକ । କିନତୁ ସବୁ କିଛି ନାଶି ମଧ୍ୟ କହୁଛନ୍ତି କ’ଣ କରିବି, କିପରି କିପରି, କ’ଣ ଗୃହସ୍ଥ ବ୍ୟବହାର ଛାଡ଼ି ଦେବି! ତେଣୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ଲାଗୁଛି ଯେ ଦେଖ ମନୁଷ୍ୟର ବୁଦ୍ଧି କିଭଳି ଅଟେ ଯାହାକୁ ବୁଝି ପାରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତା’କୁ ଧାରଣ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ଆମେ ତ ଅନୁଭବ ଆଧାରରେ ସେହି କଥାକୁ ବୁଝିବା ସହିତ ଧାରଣ କରି ଶୁଣାଉଛୁ ଯେ ଏହା ଅନୁଭବର କଥା । ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଆମକୁ ଅନୁଭବ ହେଉଛି ସେଥିପାଇଁ ତ କହୁଛୁ ଯେ ବାସ୍ତବିକ ଭାବରେ କିପରି ସୁଖ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇପାରିବ, ଯାହାକୁ ବହୁତ ସମୟ ଧରି ଆମା ରଖି ଆସିଛ, ଏବେ ନିଜେ ସୁଖଦାତା ହିଁ ଆମକୁ ନିଜର ପରିଚୟ ଦେଇ କହୁଛନ୍ତି - ହେ ପିଲାମାନେ, ତୁମେ କାହିଁକି ଦୁଃଖୀ ହେଉଛ? କାରଣ ତ ତୁମ ନିକଟରେ ହିଁ କିନତୁ ତୁମ ଭିତରେ ଆଉ ଏଭଳି କ’ଣ ଅଛି ଯାହା ଦ୍ଵାରା ତୁମେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ନାଶିପାରୁ ନାହିଁ, କାହା ଯୋଗୁଁ ତୁମେମାନେ ଦୁଃଖ ଭୋଗୁଛ । କ’ଣ ତୁମମାନଙ୍କର କରମ ହିଁ ତୁମ ପାଇଁ ଦୁଃଖର କାରଣ ହେଉଛି? ସେହି କଥା ଆସି ବୁଝ, ଦେଖ ଆମେ କେତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରେ ତାକୁଛୁ । ତେବେ ବି ଦେଖ କେତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ସବୁ କଥା ଶୁଣୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଚରା ମନୁଷ୍ୟମାନେ କହୁଛନ୍ତି, ବୋଧ ହୁଏ ଏହିଭଳି ହିଁ ଚାଲିବାର ଅଛି । ତେବେ ଏହାକୁ ହିଁ କୁହାଯାଏ “ଅହୋ ମମ ମାୟା”! ମାୟା ଏକଦମ୍ ଜାବୁତି ଧରିଛି ଏବଂ ଚାହୁଁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ ଜିନିଷ ପାଇଁ ସାରା ଦିନ ମୁଣ୍ଡ ପିଟୁଛନ୍ତି, ସେହି କଥା ହିଁ ବାବା ସମୁଖରେ ଆସି ବୁଝାଉଛନ୍ତି, ପିଲାମାନେ ଶୁଣ ତୁମମାନଙ୍କର ସୁଖ ଏବଂ ଦୁଃଖର କାରଣ କ’ଣ, ତା’କୁ ବୁଝିପାରୁ ନାହାଁନ୍ତି ।

ବାବା ନିଜେ ଆସି କହୁଛନ୍ତି ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କର ସବୁ ଦୁଃଖ ହରଣ କରି ତୁମମାନଙ୍କୁ ସୁଖ ଦେବା ପାଇଁ ହିଁ ଆସିଛି । ସେଥିପାଇଁ ତ ଗାୟନ କରୁଛ, ଦୁଃଖହରତା-ସୁଖକରତା । କେବେ ବି ଏମିତି କହୁନାହିଁ ଯେ ଆଜି ଆପଣ ସୁଖହରତା ଦୁଃଖକରତା ଅଟନ୍ତି, ନା । ତେଣୁ ସବୁ ପ୍ରକାରର ଦୁଃଖର ସେ ହରତା ଅଟନ୍ତି । ବାବା କହୁଛନ୍ତି ପିଲାମାନେ ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ହରଣ କରିବା ପାଇଁ ହିଁ ଆସିଛି । କିନତୁ ସେଥିପାଇଁ ତୁମକୁ ଏଭଳି କରମ କରିବା ଶିଖାଇବି ଯାହା ଦ୍ଵାରା ତୁମର ସବୁ ଦୁଃଖ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ । କେବଳ ମୁଁ ଯାହା ଶିଖାଉଛି ବା ବୁଝାଉଛି ତା’କୁ ବୁଝି ସେହିଭଳି ପୁରୁଷାରଥ କର, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ତୁମର ସବୁ ଦୁଃଖ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯିବ । ତୁମମାନଙ୍କର ଦୁଃଖକୁ ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ହିଁ ମୁଁ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଛି ଯାହାକୁ ତୁମେମାନେ ଧାରଣ କରିନା, କାହିଁକି ନା ଦୁଃଖ ତ ତୁମର ଜିନିଷ ନା । କିନତୁ କେହି କେହି ତ

ବିଚରା ଏଭଳି କାରଣ ଦେଖାଇଥାଆନ୍ତି ଯେପରି ଆମେ ଭଗବାନଙ୍କ ଉପରେ ଦୟା କରୁଛୁ । ଆଉ କେହି କେହି କହିଥାଆନ୍ତି ଯଦି ମୋତେ ସମସ୍ତ ମିଳିଯିବ ତେବେ ମୁଁ ଏହାକୁ ବୁଝିବି । ଆରେ ଭାଇ । ପରିବାରକୁ ଖୁଆଇବା-ପିଆଇବା ଇତ୍ୟାଦି ଯାହା ସବୁ କରମ କରୁଛି, ସେହିସବୁ କରମ ଦ୍ଵାରା ନମା କରିଥିବା ପାପର ଖାତାରେ ହିଁ ତ ତୁମେମାନେ ବାନ୍ଧି ହୋଇଯାଇଛ, ସେହି କାରଣରୁ ତ ଦୁଃଖୀ ହୋଇଛ । ଯେବେକି ଗୋଟିଏ ପଟେ କହୁଛ ଏହି ସବୁ ଦୁଃଖରୁ କିପରି ମୁକ୍ତି ପାଇବୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପଟେ ଏହି ସବୁ ଦୁଃଖରୁ ମୁକୁଳାଇବାର ରାସ୍ତା ନିନ୍ଦେ ଭଗବାନ ଆସି ବତାଉଛନ୍ତି ତେବେ ବି ଦେଖ ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ କାହା କାହାର ବୁଦ୍ଧିରେ ଧାରଣ ହେଉଛି । ଏହିଭଳି ଭାବରେ ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ବିକାରକୁ ହିଁ ମାୟା କୁହାଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ ବିଚରା ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଧନ-ସମ୍ପଦତତ୍ତ୍ଵକୁ ହିଁ ମାୟା ଭାବୁଛନ୍ତି । ଆଉ କେହି କେହି ତ ଶରୀରକୁ ହିଁ ମାୟା କହିଦେଉଛନ୍ତି ଏବଂ ତା'ଠାରୁ ମୁକୁଳିବାର ଉପାୟ କରିଚାଲିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ବାବା କହୁଛନ୍ତି ତୁମମାନଙ୍କର ଦୁଃଖର କାରଣ ଆଉ କିଛି ଅଛି । ଏହି ପ୍ରକୃତି ତ ମୋର ରଚନା, ଯାହାକି ଅନାଦି ଅଟେ, ତାହା କୌଣସି ଦୁଃଖର କାରଣ ନୁହେଁ । ତୁମମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବାହାରୁ କିଛି ଅଲଗା ଜିନିଷ ଆସିଯାଇଛି ଯାହାକି ଦୁଃଖର କାରଣ ଅଟେ, ତା'କୁ ହିଁ ପାଞ୍ଚଟି ବିକାର ବା ମାୟା କୁହାଯାଉଛି । ତେବେ ବିକାରର ଅର୍ଥ ଶରୀର ନୁହେଁ, ସଂସାର ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ଧନ ସମ୍ପଦତତ୍ତ୍ଵ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ବିକାର ତ ଗୋଟିଏ ଅଲଗା ଜିନିଷ ଯାହାକି ତୁମ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପରେ ହିଁ ସବୁ କଥା ତୁମ ପାଇଁ ଦୁଃଖର କାରଣ ହୋଇଯାଇଛି । ନଚେତ୍ ଏହି ସବୁ ପଦାର୍ଥ ଗୁଡ଼ିକ ତ ଆତ୍ମା ପାଇଁ ସୁଖର ସାଧନ ଅଟେ । ଧନ-ସମ୍ପଦତତ୍ତ୍ଵ ଆଦି ଯାହା କିଛି ବି ଅଛି ତାହା ତ ସବୁ ସୁଖର ସାଧନ ଅଟେ ନା । କିନ୍ତୁ ଏହି ସବୁ କଥାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଘାନ ନଥିବା କାରଣରୁ ଏହି ସବୁ ଜିନିଷ ଗୁଡ଼ିକ ଦୁଃଖର କାରଣ ହୋଇଯାଇଛି । ଏମିତି ବି ନୁହେଁ ମୁଁ ଯେଉଁ ଅନାଦି ରଚନା ସୃଷ୍ଟି କରିଛି, ତାହା କୌଣସି ଦୁଃଖର କାରଣ ଅଟେ, ନା । ଦୁଃଖର କାରଣ ତୁମେ ନିନ୍ଦେ ହିଁ ଅଟ । ତୁମ ଭିତରେ କୌଣସି ଅଲଗା ଜିନିଷ ପ୍ରବେଶ କରିଛି । ତାହାହେଲା ମାୟା ବା ପାଞ୍ଚଟି ବିକାର, ଏବେ ତୁମକୁ ସେହି ବିକାର ଗୁଡ଼ିକ ହିଁ ତଡ଼ିବାକୁ ହେବ । ମନୁଷ୍ୟମାନେ ପୁଣି ବି କହୁଛନ୍ତି ଏସବୁ ଭଗବାନ ହିଁ ଦେଇଛନ୍ତି, ଯଦି ଭଗବାନ ଦେଇଛନ୍ତି ତେବେ ସେ ତ ସୁଖର ଜିନିଷ କିଛି ଦେଇଥିବେ ନା । ସେଥିରେ ତୁମେ ବିକାରର ମିଶ୍ରଣ କରି ସବୁ ଜିନିଷକୁ ଖରାପ କରି ଦେଇଛ ସେଥିପାଇଁ ବାବା କହୁଛନ୍ତି ତୁମେମାନେ ଏହି ବିକାର ଗୁଡ଼ିକ ବାହାର କରିଦିଅ ତେବେ ସଦାକାଳ ପାଇଁ ସୁଖୀ ହୋଇଯିବ । ଏହି କଥା ସବୁ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝିବା ଦରକାର । ସେଥିପାଇଁ କିଛି ସମୟ ତ ଦେବାକୁ ହିଁ ପଡ଼ିବ । ଦୁଃଖକୁ ସମାପ୍ତ କରିବାର ବିଧି ଶିଖିବାକୁ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ କୁହାଯାଉଛି ବାରମ୍ବାର ଆସ, କିଛି ବୁଝ । କିନ୍ତୁ ଏମିତି ବି ନୁହେଁ ଯେ ଏଠାରେ ଶୁଣିବ ପୁଣି ବାହାରକୁ ଗଲେ ସବୁ କଥା ଭୁଲିଯିବ । କେହି କେହି ପୁଣି କହୁଛନ୍ତି ଏସବୁ ତ ବସ୍ତୁକମାନଙ୍କର ବା ବୁଢ଼ାଲୋକମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ । ତେବେ କ'ଣ ଜୀବନକୁ ସୁଖମୟ କରିବା - ଏହା କେବଳ ବୁଢ଼ାଲୋକ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜରୁରୀ! ବୁଢ଼ା ତ ତାଙ୍କୁ କୁହାଯିବ ଯେଉଁମାନେ ସିଦ୍ଧିକୁ ଓଲଟା ଚଢ଼ିଯାଇଛନ୍ତି ପୁଣି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଓହ୍ଲାଇଛନ୍ତି, ଏହାଠାରୁ ଭଲ ହେବ ଯଦି ସିଦ୍ଧି ଚଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେବା ଦରକାର ଯେ ଆମକୁ ଜୀବନକୁ କିପରି ଚଳାଇବା ଉଚିତ୍, ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଉଛି ଯେ ଏହି ସବୁ କଥାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝି ନିଜ ଜୀବନରେ ଦୁଃଖ-ଅଶାନ୍ତିର ଯେଉଁ ମୂଳ କାରଣ ରହିଛି ତା'କୁ ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପୁରା ପୁରା ପୁରୁଷାର୍ଥ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଈଶ୍ଵର ଯିଏକି ସମସ୍ତଙ୍କର ପିତା ଅଟନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଉପରେ ଆମମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ଅଧିକାର ଅଛି, ତା'କୁ ମଧ୍ୟ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସେହି ଅଧିକାରକୁ ନେବାକୁ ହେବ । ଖାଲିଟାରେ ତ ତାଙ୍କୁ ପିତା ବୋଲି କହିବା ନାହିଁ ନା କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆମକୁ କ'ଣ ପ୍ରାପ୍ତି କରିବାକୁ ହେବ ସେ କଥା ତ ଆସି ଶୁଣିବା ଏବଂ ବୁଝିବା ଦରକାର ନା । ତେବେ ଆମେ ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଚାଲିଛୁ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଇ ଆସିଛୁ । ପୁଣି ବି କୋଟିକ ଭିତରେ କେହି କେହି ହିଁ ଜାଗରତ ହେଉଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ବୁଝୁଛନ୍ତି । ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ଏହିଭଳି ହୋଇଥିଲା ସେଥିପାଇଁ ତ ଭଗବାନ ନିନ୍ଦେ କହୁଛନ୍ତି - କୋଟିକ ଭିତରେ କେହି ଜଣେ ହିଁ ମୋତେ ଜାଣିଥାଆନ୍ତି । ତେଣୁ ଏଠାକୁ ଆସି ଏହି ସବୁ କଥାକୁ ବୁଝିବା ସହିତ କିଛିଟା ଧାରଣା କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟାସ କର । ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ତ ଏତେ ସବୁ କଥା ବୁଦ୍ଧିରେ ଧାରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆରହ୍ଵା! ମିଠା ମିଠା ପିଲାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ନେହପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଏବଂ ନମସ୍କୃତେ ।

ବରଦାନ:- ନିଜର ପୂଜ୍ୟ ସ୍ଵ ରୂପର ସମ୍ପୃତି ଦ୍ଵାରା ସର୍ବଦା ଆତ୍ମିକ ନିଶାରେ ରହୁଥିବା ଜୀବନମୁକ୍ତ ଆତ୍ମା ହୁଅ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜୀବନର ମଜା ଜୀବନମୁକ୍ତ ସ୍ଥିତିରେ ହିଁ ରହିଛି । ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ନିଜର ପୂଜ୍ୟ ସ୍ଵ ରୂପର ସମ୍ପୃତି ରହୁଛି ସେମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ବାବାଙ୍କ ବସ୍ତ୍ରୀତ ଅନ୍ୟ କାହା ପ୍ରତି ବି ଆକର୍ଷିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ପୂଜ୍ୟ ଆତ୍ମାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ବସ୍ତ୍ର, ବସ୍ତ୍ର, ବୈଭବ ସବୁ କିଛି ଆପେ ଆପେ ମୁଗ୍ଧ ନୁଆଁଇଥାଆନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଟାଣି ହୋଇ ଆସିଥାଆନ୍ତି । ପୂଜ୍ୟ ଆତ୍ମା କେବେହେଲେ କାହା ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଦେହ, ସମ୍ବନ୍ଧ, ପଦାର୍ଥ ତଥା କାହାର ସଂସ୍କାର ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ମନ ବୁଦ୍ଧିର ଆକର୍ଷଣ ନଥାଏ । ସେମାନେ କେବେହେଲେ କୌଣସି ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ସର୍ବଦା ଜୀବନମୁକ୍ତ ସ୍ଥିତିର ଅନୁଭବ କରିଥାଆନ୍ତି ।

ସ୍ଲୋଗାନ:- ସର୍ବଦା ସେବାଧାରୀ ସେହିମାନଙ୍କୁ କୁହାଯିବ ଯେଉଁମାନେ ନିମିତ୍ତ ଏବଂ ନିର୍ମାଣଚିତ୍ତ ଅଟନ୍ତି ।